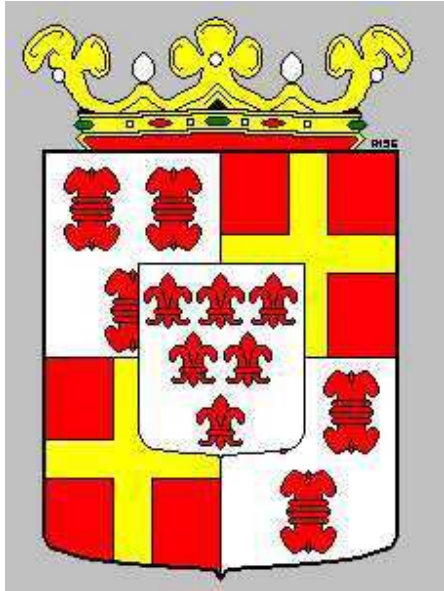

Jan van Huik (1846-1896)

Geboren op donderdag 6 augustus 1846 in Hoogland als zoon van JAN VAN HUIJK en ELISABETH VAN PUTTEN.

De geboorte van onze Jan is bij het huwelijk van zijn ouders gewettigd en daardoor op naam gesteld van Jan van Huik geb. 1819. Wie was de echte vader? We zullen het nooit weten. Misschien was hij toch wel de biologische vader.

In de militieverklaring, die bij het huwelijk aan de ambtenaar overlegd moest worden blijkt dat Jan op nummer 4 is ingeloot en van 03 mei 1866 tot 02 mei 1871 in dienst heeft gezeten. Precies 5 jaar.

Partner

Jan trouwde, 29 jaar oud, op 10 november 1875 in Baarn met **Anna Keller**, 26 jaar oud, geboren op 2 februari 1849 om 23:00 in Purmerend, dochter van HENDRIK KERKHOF en MARIA KELLER.

Iedereen raadt Anna af met Jan te trouwen want Jan drinkt. Anna trouwt toch. Ze zei dat ze erg van Jan hield en dat Jan beloofde dat hij na het huwelijk nooit meer zou drinken. Dat heeft hij tot zijn dood toe volgehouden. Eens dacht Anna hem te plezieren door hem een fles jenever te geven. Jan is toen heel erg boos geworden en heeft Anna bezworen nooit meer zo iets doms te doen. (citaat Oma Klein).

Anna wordt door Anna Rietman, de Stads Vroedvrouw van Purmerende, aangegeven. Waar is vader? Maria, haar moeder woonde niet in Purmerend. In de geboorteakte staat dat Maria in Amsterdam woonachtig is, maar "alhier verbleef vanwege de baggerwerkzaamheden aan het Groot Noord hollandsch Kanaal". Bij verdere naspeuringen blijkt Maria samen te wonen met Hendrik Kerkhofs eerst zeeman en later schipper op een zandaak. Maria krijgt 7 kinderen in diverse plaatsen waar zij dan met hun schip zijn. Ook in Purmerend dus, waar het kanaal wordt gegraven. 2 Kinderen zijn door vader aangegeven met de naam Kerkhofs en de andere vijf zijn niet door vader aangegeven en heten Keller. Zo ging dat.

17.

Heden den *Dorsten der maand Februarij* Achtienhonderd
 negen en veertig, is voor ons ondergeteekende, Ambtenaar van den burgerlijken stand der gemeente
Swymvroude verschenen
Anna Ruisman van beroep
Stacy Hoelers oud *hulplint* jaren,
 wonende *binnen deze stad* welke ons heeft
 verklaard dat *in hare tegenwoordigheid* op den *Tweeden februarioj*
 des *avonds* ten *1/2* ure,
 in het huis staande aan de *kanaaldijk* gemeente *Swymvroude*
 is geboren een kind van het *hoove lijke* geslacht, uit *Maria Ketter*
 van beroep *zoude*
 wonende *te Amstvedam*, doch bij gelegenheid van het
uitbaggvan van het groot Noord hollandsch ka-
naal zijk alhier bevindende.
 welk kind zal genaamd worden *Anna*

Zijnde deze inschrijving gedaan op aangeve van *de komparante al stad Swymvroude*
 Van welke verklaring wij deze akte hebben opgemaakt in tegenwoordigheid van
Piter Bakker van beroep
arbeider oud *hulplint* jaren, wonende *binnen*
deze stad en van *Theunis Oudjans*
 van beroep *arbeider* oud *hulplint* jaren, wonende
mede binnen deze stad, en is deze akte na voorlezing door ons
generaal de komparante in de Getuigen onder-
teekend.
de komparante
P. Bakker
F. Oudjans

De Ambtenaar voornoemd.
M. J. van Huik

Anna woont sinds november 1870 in Baarn. Ze komt van Utrecht. Ze zal waarschijnlijk zowel in Utrecht als Baarn 'een dienst' gehad hebben.

Na hun huwelijk trekken ze voorlopig in bij de ouders van Jan in Hoogland. Op 28 december 1876 vestigen Jan en Anna zich in Hoewelaken. Hij is dan 30 jaar oud. Hij werkt als dagloner. Zijn adres is 125 nk. Dit zal wel een sterke afkorting zijn.

Op 17/12/1884 komt ELISABETH VAN PUTTEN inwonen. Zij is daar even later op 29 december overleden.

Op 25 april 1885 komt LEENTJE SCHUT als bestedeling in huis. In 1886 komen wij in het bevolkingsregister Jan tegen op adres Bn no 26.

Op 29/11/1892 verhuist het gezin naar Amersfoort. Op 7/12/1892 worden ze ingeschreven in de gemeente Amersfoort. Ze wonen dan in een van de huisjes, 12

apostelen genaamd, aan de Soesterweg nr G193/170 bij de begraafplaats. Waarom de 12 apostelen? Wel het zal een blok van 12 huisjes zijn geweest. In de buurt is nog een rijtje van 3 huisjes, de drie evangelisten genaamd. (waar is de vierde?)

'Ach, vader! Niet meer'

(ontleend aan: Dik Nas voor de Vakbondshistorische Vereniging (zie site vakbondshistorie.nl)

Koffiehuizen, kroegen, cafés het wemelde ervan in het 19e-eeuwse Nederland. Zowel in de stad als op het platteland is er in elke straat wel een te vinden. Gezellig is het er, maar dat heeft zijn keerzijde. In de meeste cafés wordt onbeperkt getapt. Dronken mannen, en soms ook vrouwen, behoren tot het vertrouwde straatbeeld. Omstreeks 1880 is de omzet van gedestilleerd 10 liter per hoofd van de bevolking. Het verbruik daalt en bedraagt 7 liter per hoofd in 1914, maar dat is nog altijd een hele plas. Vrijwel de gehele consumptie vindt plaats in het café. Thuis drinken gebeurt niet veel. Tegen het drankmisbruik komt in 1842 een reactie met de oprichting van de Nederlandsche Vereeniging tot Afschaffing van Sterke Drink. Van hen is de slogan, 'Ach, vader! Niet meer'. De volksmond maakt er echter al snel 'Acht' van. De overheid volgt met wetgeving. In 1881 wordt de eerste Drankwet van kracht. Je moet voortaan een vergunning hebben om te mogen schenken en openbare dronkenschap is verboden. Een direct succes is het niet, maar op langere termijn neemt de openbare dronkenschap af.

Bier en gedestilleerd

Bier is eeuwenlang de volksdrank bij uitstek. Water is vuil en slecht. Melk is vaak niet beter omdat het met water wordt aangengd. De gewoonte om voedsel met zout tegen bederf te beschermen maakt dorstig en dat kan beter worden bestreden met het goedkope en weinig alcohol bevattende bier dan met dure wijn. Het belang van de plaatselijke overheid (accijns) leidt tot strenge regelgeving ten aanzien van de kwaliteit van het bier, maar ook tot protectie van het eigen product. Clandestiene brouwerijen op het platteland en thuis worden zoveel mogelijk tegengegaan. Rond de wisseling van de 18e naar de 19e eeuw wordt het stedelijk brouwersmonopolie gebroken door plattelandsbrouwerijen. Bovendien leiden de brouwerijen marktverlies door verhoogde import en door verdringing van 't bier door jenever, brandewijn en nieuwe dranken als: koffie, thee en cacao. Aan het eind van de 19e eeuw daalt het biergebruik verder door het succes van de drankbestrijders. De daling van het biergebruik verhindert niet dat er grote moderne brouwerijen worden opgericht. Heineken neemt in 1863 in Amsterdam een bestaand bedrijf over. In 1873 verhuist Heineken naar een nieuwe fabriek en wordt het bedrijf uitgebreid met een nieuwe fabriek in Rotterdam. Is het bierverbruik in 1900 40 liter per hoofd van de bevolking. In 1940 is het verbruik gedaald tot 14 liter. Het aantal brouwerijen neemt snel af van 350 in 1914 tot nog maar 100 in 1940. Zes grote bedrijven: Amstel te Amsterdam, Heineken te Rotterdam, d'Oranjeboom te Rotterdam, ZHB te Den Haag, Van Vollenhoven te Amsterdam en de Drie Hoefijzers te Breda zijn goed voor 80% van de productie. Oorzaak van concentratie is vooral de technische ontwikkeling die grotere investeringen noodzakelijk maken. De brouwers gaan zich tevens richten op gedestilleerd en frisdrank. Om zich van een vaste afzet te garanderen gaan brouwerijen cafés financieren.

In 1885 wordt zijn zoon Jan geboren. Vader Jan doet zelf geen aangifte van de geboorte. Dat doet de vroedvrouw Maria Louiza Rietbergen met als getuigen, Jonathan, Bastiaan Nijhoff hoofd der school (geb. 1824) en Jan Versteeg gemeenteveldwachter (geb. 1840). Was Jan soms toen al ziek?

Kinderen van Jan en Anna:

1. **Elisabeth van Huik**, geboren op donderdag 23 augustus 1877 in Hoevelaken. Elisabeth is de volgende dag al overleden.
2. **Jan van Huik**, geboren op zaterdag 24 augustus 1878 in Hoevelaken. Jan is overleden op donderdag 7 november 1878 in Hoevelaken, 0 jaar oud.
3. **Jan van Huik**, geboren op Pinkstermaandag 17 mei 1880 in Hoevelaken. Jan is overleden op maandag 26 juli 1880 in Hoevelaken, 0 jaar oud.
4. **Arie van Huik**, geboren op zondag 18 september 1881 in Hoevelaken. Arie is overleden 26 januari 1946 in Beverwijk, 64 jaar oud. (zie apart hoofdstukje)
5. **Bartus (Bart) van Huik**, geboren op donderdag 5 juli 1883 in Hoevelaken. (zie apart hoofdstukje).
6. **Jan van Huik**, geboren op vrijdag 19 juni 1885 in Hoevelaken. (zie apart hoofdstukje).
7. **Maria (Marie) van Huik**, geboren op dinsdag 21 september 1886 in Hoevelaken. (zie apart hoofdstukje).
8. **Hendrikus (Henk) van Huik**, geboren op woensdag 24 juli 1889 in Hoevelaken. (zie apart hoofdstukje)..

Overlijden

Jan is overleden op 13 mei 1896 in Amersfoort, 49 jaar oud. Anna is overleden op kerstavond 24 december 1899 in Amersfoort, 50 jaar oud.

Volgens Griet Klijn zijn zij overleden aan tbc, "de vliegende tering".

De jongere kinderen gaan naar R.K weeshuizen en Arie en Bart gaan naar de boerderij van landbouwer Jacob Cornelis Johannes Hoogeveen. Hij woont op de Soesterweg G256/95.

Feiten

Adressen:

28-12-1876 tot 1886: 125 n k , Hoevelaken

1886 tot 29-11-1892: bn nr 26, Hoevelaken

07-12-1892 tot 13-05-1896: Soesterweg G193 of 170, Amersfoort (de 12 apostelen)

Beroep:

vanaf 1876: daglooner

Huisgenoten:

17-12-1884 tot 29-12-1884: Moeder Elisabeth van Putten komt in huis bij Jan om te sterven

25-04-1885 tot 23-04-1886: Leentje Schut is als bestedeling in huis

Leeftijd bij belangrijke gebeurtenissen

2	Grootvader Wilhelmus, Teunisse overleden	(31-03-1849)
4	Tante Aartje trouwde met Aalbert Blom	(06-11-1850)
4	Vader en moeder trouwden	(26-02-1851)
5	Zus Grietje geboren	(06-01-1852)
6	Oom Kobus overleden	(02-12-1852)
7	Zus Leentje geboren	(31-05-1854)
8	Grootmoeder Grietje overleden	(28-11-1854)
11	Broer Willem geboren	(25-03-1858)
18	Zus Jannetje geboren	(06-08-1864)
18	Zus Leentje overleden	(24-05-1865)
19	Zus Jannetje overleden	(17-12-1865)
20	Grootmoeder Leentje Janse overleden	(24-02-1867)
20	Oom Jan overleden	(06-05-1867)
23	Broer Willem overleden	(28-07-1870)
29	Trouwde met Anna Keller	(10-11-1875)
29	Oom Hendrik overleden	(12-05-1876)
30	Tante Aartje trouwde met Johannes Pasker	(23-11-1876)
31	Dochter Elisabeth geboren	(23-08-1877)
31	Dochter Elisabeth overleden	(24-08-1877)
32	Zoon Jan geboren	(24-08-1878)
32	Zoon Jan overleden	(07-11-1878)
33	Grootvader Jan overleden	(30-01-1880)
33	Zoon Jan geboren	(17-05-1880)
33	Zoon Jan overleden	(26-07-1880)
34	Zus Grietje trouwde met Jan Issard (Iszard)	(11-08-1880)
35	Zoon Arie geboren	(18-09-1881)
35	Neef Lambertus geboren	(07-05-1882)
36	Zoon Bart geboren	(05-07-1883)
37	Neef Jan geboren	(17-06-1884)

38	Vader overleden	(21-09-1884)
38	Neef Jan overleden	(26-10-1884)
38	Moeder overleden	(29-12-1884)
38	Zoon Jan geboren	(19-06-1885)
39	Neef Johannes geboren	(02-02-1886)
40	Dochter Maria geboren	(21-09-1886)
41	Neef Antonie geboren	(22-09-1887)
41	Neef Antonie overleden	(23-03-1888)
42	Zoon Henk geboren	(24-07-1889)
44	Tante Aartje overleden	(18-11-1890)
44	Zus Grietje overleden	(04-03-1891)